

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Prowadzenie procesu treningowego w szermierce

Status: włączona

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: wolnorynkowe

Data włączenia do ZSK: 2025-01-20

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji wolnorynkowej

Krótką charakterystyka kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do realizowania procesu treningowego w szermierce pod nadzorem trenera. Diagnostuje poziom techniczno-taktycznych umiejętności zawodników oraz korzysta z informacji o zawodnikach. Realizuje plan treningowy przygotowany przez trenera. Analizuje zaplanowane i realizowane przez siebie działania zawodowe pod kątem skuteczności przebiegu procesu treningowego. W pracy posługuje się wiedzą z zakresu teorii sportu oraz teorii treningu szermierczego. W swoich działaniach wykorzystuje wiedzę i umiejętności związane z metodyką nauczania, umiejętności techniczne, taktyczne i techniczno-taktyczne. Dbą o jakość i bezpieczeństwo prowadzonych części treningu jak i całych jednostek treningowych, stosując zasady bezpieczeństwa. Osoba posiadająca kwalifikację może znaleźć zatrudnienie jako trener klubowy do szkolenia grup naborowych i zawodników młodszych klas.

Informacje o kwalifikacji

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

- nauczyciele wychowania fizycznego,
- byli i obecni zawodnicy,
- studenci i absolwenci wydziałów wychowania fizycznego i sportu.

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Warunkiem przystąpienia do walidacji jest:
- wykształcenie średnie lub średnie branżowe,
- ukończony minimum 8-godzinny kurs pierwszej pomocy,
- posiadanie zaświadczenia kandydata o niekaralności związanej z wykonywaniem działalności zawodowej w obszarze objętym kwalifikacją,
- oświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do aktywnego udziału w zajęciach sportowych.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Posiadacz kwalifikacji może znaleźć zatrudnienie jako trener klubowy do szkolenia grup naborowych i zawodników młodszych klas. Może prowadzić zajęcia w ramach procesu treningu sportowego pod nadzorem trenera. Po spełnieniu wymagań zawartych w prawie oświatowym, posiadacz kwalifikacji może znaleźć zatrudnienie w placówkach oświatowych jako trener szermierki. Może również prowadzić komercyjne zajęcia rekreacyjno-sportowe, także w ramach własnej działalności gospodarczej. Osoba posiadająca kwalifikację może ubiegać się o uzyskanie kolejnych kwalifikacji z wyższymi poziomami PRK, dotyczących prowadzenia procesu treningowego w szermierce.

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat ważny jest bezterminowo.

Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji

Brak

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Ocenia się, że różnymi odmianami szermierki zajmuje kilkadziesiąt milionów ludzi na wszystkich kontynentach. Szermierkę sportową natomiast uprawia na świecie kilkanaście milionów osób. Swoją popularność szermierka zawdzięcza między innymi wszechstronnemu wpływowi na rozwój organizmu. Uprawianie szermierki daje również doskonałe podstawy motoryczne i psychiczne do uprawiania innych dyscyplin sportu. Jest to sport, który pozwala na utrzymanie sprawności do późnego wieku, a rywalizacja w kategoriach oldbojów trwa nawet do wieku powyżej 80 lat. Uprawianie szermierki przyczynia się między innymi do podnoszenia wydolności młodego organizmu oraz ogólnej sprawności fizycznej. Ćwiczenia szermiercze kształtują koordynację ruchową, zręczność, wytrzymałość, siłę, a nade wszystko szybkość we wszystkich jej przejawach. Trening szermierza pozwala także na kształtowanie bardzo przydatnych w późniejszym życiu cech psychicznych i charakterologicznych takich jak: wytrwałość, systematyczność, odwaga i pewność siebie, umiejętność błyskawicznego podejmowania decyzji, odpowiedzialność i poszanowanie przeciwnika. Obecnie Międzynarodowa Federacja Szermiercza, Federation Internationale D'Escrime (FIE), zrzesza 155 federacji narodowych (dane z WWW/FIE.org z dnia 30.06.2023r.). Szermierka jest bardzo popularna w Europie i w Azji, a także w USA, które są potęgą sportową również w tej dyscyplinie. Szermierka znajduje się w programach nauczania i rywalizacji uniwersyteckiej. Historia szermierki w Polsce pełna jest chwalebnych osiągnięć, a sport szermierczy jest jedną z czołowych dyscyplin w Polskim sporcie pod względem liczby zdobytych medali olimpijskich i innych imprez o

charakterze mistrzowskim. Podstawowym priorytetem zawartym w strategii rozwoju Polskiego Związku Szermierczego jest dbałość o stały rozwój i podnoszenie kwalifikacji instruktorów i trenerów. Polski Związek Szermierczy (PZS) zrzesza obecnie 200 klubów, w których pracuje z młodzieżą i seniorami 101 trenerów i 93 instruktorów. Szacujemy, że szermierkę w Polsce uprawia ponad 37 tysięcy osób, z czego 2444 posiada licencje PZS i bierze czynny udział w systemie współzawodnictwa w kraju i zagranicą na różnych poziomach (dane z WWW/PZSzerm.pl z dnia 30.06.2023 r.). Biorąc pod uwagę liczbę powstających każdego roku nowych klubów i stowarzyszeń oraz wzrost zainteresowania tą dyscypliną należy uznać, że liczba instruktorów i trenerów w szermierce jest zbyt mała. Na poziomie województw widoczny jest duży niedobór kadry szkoleniowej, szczególnie w obecnej sytuacji przyrostu sekcji i klubów szermierczych. Włączenie kwalifikacji rynkowej "Prowadzenie procesu treningu sportowego w szermierce" w znacznym stopniu zabezpieczy potrzeby sportu szermierczego w Polsce. Będzie jednocześnie jednoznacznym dowodem na to, że kandydat spełnił wszystkie wymogi rejestru efektów i jest właściwie przygotowany do prowadzenia zajęć szermierczych, zarówno sportowych jak i rekreacyjnych. Dodatkowo stanowić będzie bardzo istotne wsparcie w realizacji programu szermierczych klas sportowych w szkołach oraz planów dotyczących wprowadzenia tego sportu w szkoleniu akademickim, do czego pierwszym krokiem było wprowadzenie szermierki do rywalizacji międzyuczelnianej. Włączenie niniejszej kwalifikacji do ZSK będzie również spójne z międzynarodowymi trendami przypisywania poziomu kwalifikacji zgodnie z krajowymi ramami oraz ich międzynarodowym odpowiednikiem.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Do tej pory żadna z kwalifikacji nadawanych poza systemami oświaty i szkolnictwa wyższego włączonych do ZSK nie potwierdza przygotowania do wykonywania podobnych zadań zawodowych. Natomiast część efektów uczenia się zawartych we wszystkich zestawach może być osiągnięta w toku studiów o kierunku wychowanie fizyczne, sport lub pokrewnym. Jednak osiąganie efektów uczenia się zdefiniowanych dla powyższej kwalifikacji w toku studiów uwarunkowane jest doбором treści kształcenia przez poszczególne uczelnie oraz poziomem przygotowania praktycznego absolwentów.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody
W trakcie walidacji wykorzystuje się następujące metody:
- test teoretyczny,
- obserwacja w warunkach symulowanych,
- rozmowa z komisją walidacyjną, zwaną dalej "komisją" (wywiad swobodny),
- analiza dowodów i deklaracji. Przed przystąpieniem do weryfikacji wymagane jest przedstawienie następujących dowodów odnoszących się do znajomości zagadnień dotyczących szkolenia w szermierce:
- planów 5 jednostek treningowych z różnych okresów makrocyklu, w których określa się: formy, środki i metody stosowane na zajęciach, obciążenie różnymi ćwiczeniami oraz strukturę czasową,
- konspektów (przynajmniej 3) przykładowych lekcji indywidualnych w szermierce z określonymi: celem głównym lekcji, metodami prowadzenia ćwiczeń w ramach lekcji, tematem i kierunkiem lekcji.

1.2. Zasoby kadrowe
Komisja składa się z co najmniej trzech członków, w tym przewodniczącego komisji. Pierwszy z członków komisji posiada kwalifikację pełną z minimum 7 poziomem PRK w obszarze kultury fizycznej i jest trenerem klasy mistrzowskiej w szermierce lub posiada kwalifikację częściową w obszarze szermierki

z minimum 6 poziomem PRK. Drugi z członków komisji posiada kwalifikację pełną z minimum 7 poziomem PRK w obszarze kultury fizycznej oraz udokumentowane minimum 2-letnie doświadczenie w prowadzeniu kadry narodowej w szermierce. Trzeci z członków komisji posiada kwalifikację pełną z 8 poziomem PRK w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej oraz minimum 2-letnią praktykę jako nauczyciel akademicki w naukach o kulturze fizycznej, oraz tytuł zawodowy trenera II klasy w szermierce nadany przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829) lub kwalifikację częściową w obszarze szermierki, lub tytuł zawodowy trenera II klasy w szermierce nadany przez uczelnię lub instytucję upoważnioną przez Polski Związek Szermierczy, po wejściu w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów. Wymaga się, aby co najmniej jeden z członków komisji posiadał doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (zwanego dalej "ZSK"). Przewodniczący jest wybierany spośród członków komisji.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

Za pomocą testu teoretycznego potwierdzone jest posiadanie efektów uczenia się zawartych w zestawie 1: "Teoretyczne podstawy szermierki". Analizą dowodów i deklaracji połączoną z rozmową z komisją sprawdzane są efekty uczenia się: "Przygotowuje konspekty lekcji indywidualnych" z zestawu 3 efektów uczenia się oraz "Planuje jednostki treningowe" z zestawu 4 efektów uczenia się, a potwierdzenie posiadania ww. efektów możliwe jest także poprzez dopuszczenie do obserwacji w warunkach symulowanych. Za pomocą metody obserwacji w warunkach symulowanych połączonej z rozmową z komisją potwierdzone jest posiadanie efektów uczenia się z zestawu 3: "Przygotowuje konspekty lekcji indywidualnych", efektów uczenia się: "Przeprowadza lekcje indywidualne" oraz "Analizuje przeprowadzone lekcje i wprowadza zmiany" z zestawu 3 efektów uczenia się oraz efekt uczenia się "Prowadzi zajęcia treningowe" z zestawu 4 efektów uczenia się.

Instytucja certyfikująca musi zapewnić:

- salę sportową wyposażoną w sprzęt (tarcze, pachołki, materace, piłeczki tenisowe, drabinki koordynacyjne) i planszę szermierczą, niezbędną do przeprowadzenia części praktycznej,
- warunki umożliwiające przeprowadzenie części teoretycznej walidacji, w tym rozmowę z komisją,
- grupę szermierzy (minimum 4 osoby) do przeprowadzenia walidacji. Uczestnicy walidacji mogą wejść w skład tej grupy.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Instytucja certyfikująca musi zapewnić wsparcie doradcy walidacyjnego osobie przystępującej do walidacji.

2.1. Metody

Wsparcie w zakresie identyfikowania i dokumentowania może być prowadzone następującymi metodami:

- analiza dowodów i deklaracji,
- wywiad swobodny.

2.2. Zasoby kadrowe

Wsparcie w zakresie identyfikowania i dokumentowania prowadzi doradca walidacyjny. Doradca taki musi zostać przeszkolony przez instytucję certyfikującą w zakresie:

- celów walidacji,
- metod i narzędzi pomocnych przy identyfikowaniu i dokumentowaniu,
- efektów uczenia się opisanych w kwalifikacji,
- założeń i zasad funkcjonowania ZSK, np. rozdzielenia procesu szkolenia od walidacji.

Doradca walidacyjny powinien mieć również udokumentowane co najmniej 10-letnie doświadczenie zawodowe związane z prowadzeniem procesu treningowego w szermierce.

2.3. Warunki przeprowadzania identyfikowania i dokumentowania

Podczas przeprowadzania wsparcia osób przystępujących do walidacji powinny być zapewnione warunki gwarantujące dyskrecję.

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 2024-11-26 r. w sprawie włączenia kwalifikacji wolnorynkowej >Prowadzenie procesu treningowego w szermierce< do Zintegrowanego

Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 2025-01-20 r., poz. 58)

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji (w godzinach)

340

Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat.

Termin następnego przeglądu kwalifikacji

2035-01-20

Kod dziedziny kształcenia

813 - Nauki o sporcie i kulturze fizycznej

Kod PKD (wg klasyfikacji 2007)

85.51 - Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

14136

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

Przeważały opinie pozytywne, popierające włączenie kwalifikacji do ZSK.

Efekty uczenia się

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do realizowania procesu treningowego w szermierce pod nadzorem trenera. Diagnostuje poziom techniczno-taktycznych umiejętności zawodników oraz korzysta z informacji o zawodnikach. Realizuje plan treningowy przygotowany przez trenera. Analizuje zaplanowane i realizowane przez siebie działania zawodowe pod kątem skuteczności przebiegu procesu treningowego. W pracy posługuje się wiedzą z zakresu teorii sportu oraz teorii treningu szermierczego. W swoich działaniach wykorzystuje wiedzę i umiejętności związane z metodyką nauczania umiejętności technicznych, taktycznych i techniczno-taktycznych. Dbą o jakość i bezpieczeństwo prowadzonych części

treningu, jak i całych jednostek treningowych, stosując zasady bezpieczeństwa.

Zestawy efektów uczenia się

1) Teoretyczne podstawy szermierki

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Opisuje historię szermierki i szermierki sportowej

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia historię broni białej i powstania szermierki sportowej
- b. charakteryzuje szermierkę jako sport olimpijski
- c. prezentuje historię szermierki na ziemiach polskich i w Polsce
- d. omawia historię startów i sukcesów olimpijskich polskich szermierzy

2. Charakteryzuje dyscyplinę

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje konkurencje szermierki sportowej
- b. omawia różnice między broniąmi, w zakresie przygotowania technicznego i techniczno-taktycznego
- c. przedstawia typy taktyczne zawodników w różnych broniach
- d. omawia informacje niezbędne do opracowania taktyki walki
- e. wymienia dostępne zasoby wiedzy naukowej z zakresu teorii i praktyki treningu sportowego
- f. posługuje się terminologią szermierczą

3. Charakteryzuje pojęcia z zakresu teorii treningu w szermierce oraz zasady bezpieczeństwa w szermierce

Kryteria weryfikacji:

- a. przedstawia podstawowy i taktyczny podział działań szermierczych
- b. charakteryzuje cele treningu sportowego
- c. omawia pojęcia, np.: trening ogólnorozwojowy, ukierunkowany, specjalistyczny, trening dzieci i młodzieży
- d. wymienia etapy szkolenia sportowego
- e. prezentuje składowe treningu szermierza
- f. wymienia zasady treningu sportowego
- g. omawia metody, formy i środki treningowe stosowane w procesie nauczania szermierki w różnych etapach szkolenia
- h. prezentuje rodzaje, kierunki i zasady budowy lekcji indywidualnej w szermierce
- i. omawia metody prowadzenia ćwiczeń w lekcji indywidualnej
- j. charakteryzuje odmiany walk ćwiczebnych w szermierce
- k. prezentuje sposoby obserwacji i analizy walk szermierczych
 - l. przedstawia korzyści, błędy i ewentualne zagrożenia wynikające z wczesnej specjalizacji
- m. omawia specyfikę walki i jej wpływ na trening sportowy w poszczególnych broniach
- n. omawia zasady bezpiecznego posługiwania się bronią, jej używania i przenoszenia

o. omawia konsekwencje stosowania używek i dopingu w sporcie

4. Omawia zasady organizacji zawodów

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia sposób rozgrywania zawodów indywidualnych i drużynowych w szermierce
- b. opisuje aktualnie obowiązujące zasady uczestnictwa w zawodach sportowych zawodników różnych kategorii wiekowych
- c. przedstawia regulacje dotyczące sprzętu używanego w treningu i zawodach szermierycznych

2) Posługiwanie się bronią

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Prezentuje podstawowe działania w broniach kolnych

Kryteria weryfikacji:

- a. pokazuje i omawia pchnięcia podstawowe z różną pracą nóg
- b. omawia i pokazuje ruchy wyminięcia i okolenia
- c. charakteryzuje i wykonuje działania na żelazo w natarciach i przeciwnatarciach
- d. prezentuje sposoby obrony różnymi zasłonami
- e. opisuje i wykonuje natarcia jednozwodowe w różnych liniach i z różną pracą nóg
- f. opisuje i pokazuje zastosowanie linii oraz obejmów chwytu żelaza

2. Pokazuje podstawowe ruchy szablą i ich zastosowanie

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia i pokazuje podstawowe cięcia w różne wycinki pola trafienia i z różną pracą nóg
- b. prezentuje sposoby obrony różnymi zasłonami
- c. opisuje i pokazuje zastosowanie linii oraz obejmów chwytu żelaza
- d. pokazuje wykonanie działań jednozwodowych w różnych liniach i z różnorodną pracą nóg

3) Przygotowanie i realizacja konspektów lekcji indywidualnych

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Przygotowuje konspekty lekcji indywidualnych

Kryteria weryfikacji:

- a. określa poziom zaawansowania umiejętności technicznych dla poszczególnych zawodników
- b. precyzuje cel główny lekcji i metody w niej stosowane
- c. przygotowuje ciągi metodyczne do nauczania określonych umiejętności technicznych

2. Przeprowadza lekcje indywidualne

Kryteria weryfikacji:

- a. prezentuje cel i założenia lekcji
- b. stosuje zasady bezpieczeństwa
- c. stosuje w toku lekcji zasady dydaktyczne
- d. dostosowuje metody do aktualnego stanu psychofizycznego zawodnika
- e. podczas pracy z bronią stwarza warunki dostosowane do możliwości i umiejętności zawodnika
- f. sprawdza poziom opanowania umiejętności technicznych
- g. podsumowuje lekcję i przedstawia zawodnikowi dalsze możliwości działań szkoleniowych

3. Analizuje przeprowadzone lekcje i wprowadza zmiany

Kryteria weryfikacji:

- a. analizuje przebieg i efekty lekcji
- b. wprowadza modyfikacje konspektów lekcji
- c. wprowadza do lekcji kolejne umiejętności zgodnie z zasadami nauczania czynności ruchowych

4) Planowanie i prowadzenie jednostki treningowej

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Planuje jednostki treningowe

Kryteria weryfikacji:

- a. określa zadania jednostki treningowej
- b. przygotowuje plan jednostki treningowej, zgodnie z planem treningowym grupy
- c. dobiera środki, formy i metody do realizacji założonych celów treningowych

2. Prowadzi zajęcia treningowe

Kryteria weryfikacji:

- a. prezentuje cele i zadania treningu
- b. motywuje uczestników zajęć do aktywnego udziału w zajęciach
- c. monitoruje pracę zawodników w trakcie zajęć
- d. prowadzi zajęcia zgodnie z zasadami metodyki treningu sportowego
- e. wprowadza na bieżąco zmiany w planie treningu
- f. omawia stopień realizacji celów zajęć treningowych

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

Kwalifikacja nie posiada jeszcze żadnej Instytucji certyfikującej

Wnioskodawca:

Polski Związek Szermierczy

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Sportu i Turystyki